

การรับร่างรัฐธรรมนูญไทย 2540 ของสมาชิกวุฒิสภา

นายนิพนธ์ ชัยใหญ่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-333-949-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE PARLIAMENTARY ACCEPTANCE OF THE 1997 CONSTITUTION
OF THAILAND**

Mr. Nipon Chaiyai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Government

Department of Government

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-333-949-3

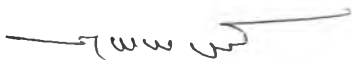
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การรับร่างรัฐธรรมนูญไทย 2540 ของสมาชิกรัฐสภา
โดย   นายนิพนธ์ ชายใหญ่
ภาควิชา   การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา สุจริตชนารักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ ไชยพร)

นิพนธ์ ชายใหญ่ : การรับร่างรัฐธรรมนูญไทย 2540 ของสมาชิกรัฐสภา
 (THE PARLIAMENTARY ACCEPTANCE OF THE 1997 CONSTITUTION OF
 THAILAND) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, 143 หน้า. ISBN
 974-333-949-3

งานวิจัยชิ้นนี้ต้องการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการรับร่างรัฐธรรมนูญในปี พ.ศ. 2540 ของสมาชิกรัฐสภา โดยมีสมมติฐานประกอบการวิจัย คือ การรับร่างรัฐธรรมนูญในปี พ.ศ. 2540 ของสมาชิกรัฐสภา ซึ่งประกอบไปด้วยที่ประชุมร่วมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ สมาชิกวุฒิสภานั้น ได้รับอิทธิพลแรงกดดันจากปัจจัยหลักสองด้านประกอบกัน คือ

1. ปัจจัยจากมติมหาชน ประกอบด้วย บทบาทการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพลังทางการเมือง, กลุ่มผลประโยชน์, สื่อมวลชน, ประชาชน และ
2. ปัจจัยจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำภายในประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยจากมติมหาชนประกอบไปด้วย บทบาทการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพลังทางการเมือง, กลุ่มผลประโยชน์, สื่อมวลชน, ประชาชน และปัจจัยจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำภายในประเทศ เป็นปัจจัยหลักสองด้านประกอบกันที่มีอิทธิพลให้สมาชิกรัฐสภาต้องรับร่างรัฐธรรมนูญ

ภาควิชา การปกครอง
 สาขาวิชา การปกครอง
 ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

NIPON CHAIYAI : THE PARLIAMENTARY ACCEPTANCE OF THE 1997
CONSTITUTION OF THAILAND ASSOC.PROF. PRICHA HONGKRAILERS,
Ph.D. 143 pp. ISBN 974-333-949-3

The major purpose of this study was to find out the influencing factors in accepting the 1997 Constitution of Thailand of the members of Parliament, by setting the following hypothesis : the Parliamentary acceptance of the 1997 Constitution of Thailand had been influenced by two highly significant factors, they are,

1. public opinions which are consist of the roles of political activist group, interest group, mass media, people, and
2. the domestically economic depression.

The result of hypothesis test was that the public opinions which are consist of the role of political activist group, interest group, mass media, people, and the domestically economic depression are the two highly significant factors influencing the members of Parliament for accepting the Constitution.

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การปกครอง
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดขึ้นก็ด้วยได้รับความกรุณาเอาใจใส่จากอาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านรองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ ไม่เพียงเฉพาะในการทำวิจัย แต่ยังให้ข้อคิดเห็นในการทำงานด้วยและผู้ที่มีความสำคัญต่อการวิจัยอีกสองท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา สุจริตชนารักษ์ ประธานกรรมการ และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ ไชยพร กรรมการที่ได้ให้คำปรึกษาและข้อคิดในการวิจัยตลอดจนเพื่อนๆ ที่คอยให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณาเมตตา ปราณีเสมอที่ประทานโอกาสแก่ผู้วิจัย และพระคุณของบิดา-มารดา ครอบครัวที่คอยสนับสนุนให้กำลังใจ กำลังทุนทรัพย์ตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
สภาพปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐาน.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
วิธีการศึกษา.....	6
การนำเสนอเรื่อง.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา.....	8
นิยามของมคิมหาชน.....	8
เงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการก่อตั้งของมคิมหาชน.....	12
บุคคลที่มีบทบาทต่อการก่อตัวหรือสร้างมคิมหาชน.....	15
บทบาทของสื่อมวลชนต่อมคิมหาชน.....	16
กลุ่มผลประโยชน์กับการโน้มน้าวมคิมหาชน.....	17
แนวคิดลัทธิรัฐธรรมนูญนิยม.....	19
การประยุกต์ใช้ทฤษฎี.....	20
สภาพการณ์เมืองโดยทั่วไปในสมัยรัฐบาลชวน-บรรหาร (2535 – 2538) โดยสังเขป.....	21
3 วิเคราะห์ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.....	28
สภาพการณ์เมืองไทยโดยทั่วไปในสมัยรัฐบาลชวลิต งบประมาณ (20 พ.ย. 39 – 19 พ.ย. 2540).....	28
ความเป็นมาของการร่างรัฐธรรมนูญโดยสังเขป.....	29
วิเคราะห์ร่างรัฐธรรมนูญ 2540.....	33
การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ.....	34
โครงสร้างทางการเมือง.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

4	สมาชิกรัฐสภากับการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ.....	57
	ความเคลื่อนไหวของสมาชิกรัฐสภาต่อร่างรัฐธรรมนูญ.....	57
	กระบวนการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญของสมาชิกรัฐสภา.....	61
	การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญโดยสมาชิกรัฐสภา.....	63
5	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับร่างรัฐธรรมนูญ.....	73
	ลำดับเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพลังทางการเมือง, กลุ่มผลประโยชน์, สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไปต่อร่างรัฐธรรมนูญ.....	74
	วิเคราะห์หัตถ์มหาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ.....	90
	สภาพเศรษฐกิจไทยปี 2540.....	101
	ปัจจัยจากมติมหาชนกับสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำภายในประเทศต่อการรับร่าง รัฐธรรมนูญ 2540.....	104
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	111
	รายการอ้างอิง.....	112
	ภาคผนวก.....	120
	ประวัติผู้วิจัย.....	143